

41. yıla armağan

ÖTÜKEN

YAYIN NU: 618
KÜLTÜR SERİSİ: 286

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NUMARASI: 49269

ISBN: 978-975-437-539-8

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

1. Basım: 2005
6. BASIM

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®
İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50 • (0212) 293 88 71 - Faks: (0212) 251 00 12

Kapak Tasarımı: Zafer Yılmaz

Dizgi-Tertip: Ötüken

Baskı ve Cilt: VİZYON BASIMEVİ KAĞITÇILIK
MATBAACILIK VE YAY. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
Beylikdüzü O.S.B Mah. Orkide Cad. No:1/Z
Beylikdüzü/İSTANBUL Tel: (0212) 671 61 51
Sertifika No: 52098

İstanbul- 2022

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir. Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ... **7**
GİRİŞ... **9**
SADELEŞTİRİLMİŞ METİN... **27**
ÖZGÜN METİN... **99**
YARARLANILAN KAYNAKLAR... **152**
TIPKI BASIM... **156-181 / 26-1**

Önsöz

Elinizde bulunan bu kitap, Mimar Sinan'ın hatıralarını anlatan Tezkiretü'l-Bünyan adlı yazma kaynaktan alınarak hazırlanmıştır. Tarihî önem taşıyan bu kaynak, büyük mimar hakkında elimizde bulunan en değerli belge niteliğindedir. Sinan'ın kendi dilinden anlatılan bu eserle, büyük ustanın insanî duygularına yaklaşarak onun iç dünyasına nüfuz etmek de mümkün olacaktır.

Sinan'ın anlatımı üzerine Sâî Mustafa Çelebi tarafından kaleme alınan yazmada, Sinan'ın mimarbaşı olmadan önceki hayatı özet olarak verildikten sonra, değer taşıyan 6 eserin yapılışı hikâye edilmektedir. Bunlar sırası ile Şehzâde Camisi, Kırkçeşme su tesisleri, Süleymaniye Camisi, Mihrimah Sultan Bahçesi'nde su dolabı, Büyükçekmece Köprüsü ve Selimiye Camisi bölümlerinde yer almaktadır.

Son olarak eserin baskısını kusursuz biçimde okuyucuya ulaşmasını sağlamak için, hiçbir şeyi esirgemeyen Ötüken Neşriyat A.Ş.'ne en içten teşekkürlerimi sunarım.

Suphi Saatçi
İstanbul, Eylül 2005

Giriş

Türk kültür ve sanat tarihinin yetiştirdiği en büyük değerlerden biri, hiç kuşkusuz Mimar Sinan'dır. Mimar Sinan, imza attığı dört yüzü aşkın eseri ile, en çok sözü edilen nadir sanatçılardan biridir. O uzun ömrü boyunca, birbirinden ilgi çekici tasarımları düzenlemekle kalmamış, bunları birebir uygulama şansını da elde etmiş, mimarlık idealini alabildiğine gerçekleştiren mutlu kişilerden biri olmuştur.

Dört padişah dönemini idrak etmiş olan Sinan, Osmanlı devletinin en görkemli çağı 16. yüzyılda yaşamıştır. Devlet, ekonomik ve siyasal gücünün doruk noktasında iken sorumluluk alarak, mimarlık mesleğinin en üst makamı olan Mimarbaşı'lık görevine getirilmiştir. Mesleğinde gösterdiği başarıdan dolayı padişah, sadrazam ve devlet adamı gibi, en üst düzeydeki kişilerden siparişler almıştır. Her tasarımında özgün bir yaklaşım sergileyerek, hem teknik hem de estetik açıdan arayışlarını sürdürmüştür.

Araştırmacı ruhu ve insan boyutunu kavrayıcı tasarım gücü ile eşsiz plastikler ortaya koymuş, boşlukları biçimlendirmede büyük bir ustalık göstermiştir. Hendese ilminde kazandığı derinlik, inşaat alanında sahip olduğu deneyim, ayrıca form, ölçü ve oran gibi mimarî estetiğin incelikleri konusundaki şaşırtıcı ve çarpıcı bakışı sayesinde kendinden emin biçimde hareket etmiştir. Kendine karşı duyduğu güvenden dolayı, zaman zaman inşaat sürecine ve tasarım yaklaşımlarına karışılmasına direnmiştir. Padişah karşısında hayatını tehlikeye atma pahasına olsa bile, bu direnişi sürdürmüş ve böylece mimarlık mesleğinin onurunu korumasını bilmiştir.

Tekrara Düşmeyen Sanatkâr

Üstün becerisini ve başarısını sürekli tazeleyen Sinan, uygulamaları ile başta İstanbul ve Edirne olmak üzere, Osmanlı Devleti'nin geniş coğrafyası üzerindeki kentleri birbirinden çarpıcı eserlerle süslemiştir. Kentsel planı yönlendirici özellikleri yanında Sinan yapıları, siluete yansıyan çizgileri, nice kente kimlik kazandırmıştır. Eşsiz görsellikleri ile de bu yapılar, kentlerin adeta birer simgesi hâline gelmiştir.

Sinan'ın cami, mescit, medrese, türbe, kervansaray, hamam, imaret, su kemeri ve köprü gibi, değişik programlı her türden eseri, İstanbul ve Marmara Bölgesi ile Anadolu'nun bir çok kentinden başka, Irak, Suriye, Filistin, Suudi Arabistan, Kırım, Bulgaristan, Romanya, Macaristan, Yugoslavya ve Yunanistan gibi ülkelerin kentlerini süslemektedir.

Osmanlı toprakları üzerinde, kendinden önce yapılmış olan bir çok eseri de restore eden Sinan, bunların günümüze ulaşmalarını sağlamıştır. Hangi döneme ait olursa olsun, her tür eseri incelemiş ve bunlardan yararlanmasını bilmiştir. Kendi sanatına ve teknik bilgisine güven duyduğu için de, başka kültürlerin miras bıraktığı eserlere karşı kompleks sahibi olmamıştır. Bizans döneminin İstanbul'daki en büyük eseri olan Ayasofya'nın günümüze ulaşması bile, II. Selim'in fermanı ile Sinan'ın yaptığı restorasyon sayesinde mümkün olabilmiştir.

Hem akılcı mekân düzenleme, hem de akıcı planlama ve tasarım anlayışı içinde hareket eden Sinan, rasyonel bakışla faydacı ve işlevsel yaklaşımından dolayı çağdaş olabilmiştir. Sürekli arayış içinde bulunan Sinan, hiç bir zaman tekrara düşmemiştir. Eğilim gösterdiği örtü elemanı kubbeyi, alt mekân tasarımı ile birlikte geliştirmeğe yönelmiştir. Böylece mekân bütünlüğünü sağlayarak örtü elemanına ulaşmağa çalışmış, kubbelerin düzenini bir bütün olarak ele almıştır. Sürekli arayışları sayesinde kubbenin gelişimini, ulaşabileceği en üst düzeye kadar zorlamış ve özellikle Edirne Selimiye Camisi'nde büyük bir zafer kazanmıştır. **Kubbeyi zirveye taşıyan büyük mimar,** böylece 16. yüzyılda klâsik dönem Osmanlı mimarisinin simgesi olmuştur.

Sinan'ın Kimliği

Türk kültür ve sanat tarihindeki yerinin büyüklüğüne karşılık Mimar Sinan hakkında, ne yazık ki yeterli düzeyde aydınlatıcı bilgilere sahip değiliz. Sinan'ın doğum tarihi hakkında bir kayıt olmadığı gibi, elimizde, ölüm tarihi üzerine de, türbesindeki kitabeden başka bir belge bulunmamaktadır.

Sinan ve ailesi hakkındaki bilgiler de çok azdır. Adına düzenlenen vakfiyeye göre, Sinan'ın eşi Mahmud kızı Mihrî Hatun'dur. Yine bu belgeden anladığımıza göre, Sinan'ın üç çocuğu olmuştur: Biri, Sinan hayattay-

ken şehit olan oğlu Mehmed, diğerleri de Neslihan ve Ümmühan adlarını taşıyan iki kız.[1]

Ünlü Türk mimarının yaptığı eserler hakkında tam ve sağlıklı bir kataloga henüz sahip olmadığımızı da unutmamak gerekir. Ona mal edilen yapı listeleri, yazma kaynaklar taranarak, ciddî ve ayrıntılı bir arşiv süzgecinden geçmemiştir. Bir yayın[2] dışında Sinan kaynakları üzerine eğilen ve hakkında yeni bilgiler aktaran yeterli çalışmalar yapılmamıştır.

Yaşadığı dönemde ekol olan Sinan kubbe mimarisinde evrensel mesaj vererek, dünya mimarlık tarihine geçmiştir. Hangi tarihte doğduğu bilinmemekle beraber, bugünkü Kayseri ili merkez kazasının Gesi nahiyesinin Ağırnas köyünde doğduğu biliniyor. Hakkında hiçbir ciddî kaynak bulunmayan bu olağan üstü sanatkâr ruhlu insan kimdir ve nasıl yetişmiştir?

Bir Osmanlı Mucizesi

Çocukluk yaşlarında devşirilerek Kayseri'den İstanbul'a getirilen Sinan'ın, Yeniçeri Ocağı'nda yetiştirildiği, kendi hatıralarında dile getiriliyor. Devşirme çocuklar önceleri yalnız Rumeli'den toplanıyordu. Buna dayanarak kimi araştırıcılar Sinan'ın Arnavut, Sırp, Yunan, veya Avusturya kökenli olabileceğini ortaya atmışlardır. Ancak 15. yüzyıl ortalarından itibaren, devşirme sisteminin Anadolu'ya uygulandığı biliniyor. Zaten kaynaklar da Sinan'ın Rumeli değil Anadolu kökenli olduğunu ortaya koymaktadır.

Sinan'ın kökeninin Anadolu Ermenilerine dayandığı iddiasının da geçersiz olduğu anlaşılmıştır. Çünkü 16. yüzyılın başlarından itibaren Ermenilerin devşirme dışında tutulduklarını ve Yeniçeri Ocağı'na alınmadıklarını kaynaklar bildiriyor.

Uzun süre tartışmalara yol açmış olan Sinan'ın etnik kökeni hakkında yapılan kurcalamaların hiç kimseye fayda sağlamayacağını düşünmek yerinde olacaktır. Bu önemsiz ve gereksiz tartışma üzerinde en aklı başında yorumu, Ernest Kühnel yapmıştır. Kühnel'e göre "Sinan'ın eserleri en küçük ayrıntılarına kadar o denli Türk'tür ki, onun Arnavut mu, Rum mu olduğu tartışması tamamıyla yersizdir."[3]

Aslında Sinan'ın her hangi bir etnik kökene bağlanması, fazla bir önem de taşımıyor. Esas önemli olan husus onu yetiştiren sistemdir. Bize göre bu sistemin en önemli mucizesi Mimar Sinan sayılır. Bu noktada tartışılması gereken husus, Osmanlı devlet sistemi ve toplum yapısı olmalıdır. Osmanlı sisteminin bir ürünü olan Sinan'ı, bu bakımdan doğru okumak ve doğru algılamak gerekir. Bu mucizeye inanmak istemeyenlere, Süleymaniye ile Selimiye'yi tekrar görmelerini önermek yerinde olacaktır. Çünkü hâlâ ayakta duran ve gerçek olan bu iki baş yapıt gibi, yapan kişi de bir gerçek.

Sinan ve Türk Aydınları

Sinan'ın bu denli büyük bir sanatçı kimliğine karşılık, yaşadığı çağda olduğu kadar, günümüzün kültür ve sanat dünyasında da yeterince algılandığı söylenemez. Yaşadığı çağda zamandan şikâyet anlamında "Şikâyet-i Rüzgâr" (s. 34-35 ve 105-106) başlığı ile verilen manzum bölümde Sinan, bir sanatçı duyarlılığı içinde bilgili ve sanatçı kişilerin horlandığını, cahil ve aşağılık insanların itibar gördüğünü dile getirmektedir. Ancak Sinan'ın büyüklüğü yaşadığı çağdan sonra daha iyi anlaşılmağa başlanmış, sanatının mimarlıkta bir ekol olduğu kabul edilmiştir.

Günümüze gelene kadar Sinan'ın kimliği ve mimarî gücünün büyüklüğüne ek olarak, 400 yıldan fazla bir zaman geçmiş olmasına rağmen, eserlerinin hâlâ çağdaş yanları ile yaşamış olmaları, büyük mimarı daha bir ölümsüz kılmaktadır. Eserleri ile toplum hayatında bu denli bütünleşen ve güncel kalan böylesine büyük bir ustanın, dünya mimarlık tarihi içinde layık olduğu yere oturtulamamasını anlamak mümkün değildir. Bunu düşünürken, doğrusu Türkiye'nin kültür, sanat ve edebiyat adamlarının Sinan'a karşı ilgisizliğini izah etmek de zordur. Aklıma nedense Yugoslav yazar İvo Andriç geliyor. Sinan'ın Višegrad'da Sokollu Mehmed Paşa adına yaptığı köprü, bu şirin kasabanın hayatında önemli bir yere sahiptir. Sinan'ın sıradan bir eseri olan bu köprü, Nobel edebiyat ödülü sahibi Andriç'in duyarlı yaklaşımı ile dünya edebiyat tarihine mal olmuş Drina Köprüsü romanının doğmasına esin kaynağı olmuştur.

Buna karşılık Türkiye toprakları üzerinde Üsküdar ve Edirnekapı Mihrimah Sultan, Rüstem Paşa ve Şehzâde camileri, Mağlova Su Kemeri ve Haseki Çifte Hamamı gibi birbirinden ilginç yapılar yer alıyor. Bütün bunlar bir yana, bir Süleymaniye'nin veya bir Selimiye'nin bile, bizim kültür, sanat ve edebiyat adamlarımıza esin kaynağı olmakta yetersiz (!) kaldığı anlaşılıyor. Başka bir toplum, böylesine dünya çapında bir sanatçıya sahip olsaydı, kim bilir neler yaparlardı. Nice roman, öykü, şiir, tiyatro eseri, oratoryo, senfonik parçalar ve opera gibi eserler, besteler ortaya çıkardı. Bana göre kültür, edebiyat ve sanat adamlarımız Sinan'a karşı görevlerini yerine getirmemişlerdir. Bunu istemek, toplum olarak da hakkımız olmalıdır.

Sinan'ın Hatıralarını Dile Getiren Kaynaklar

Sinan hakkında bilgiler içeren ve onun hatıralarını yansıtan iki önemli kaynak bulunmaktadır: Tezkiretü'l-Bünyan ile Tezkiretü'l-Ebniye. Sinan'la doğrudan ilgili bu yazmalar, şair ve nakkaş Sâî Mustafa Çelebi tarafından kaleme alınmıştır. Özellikle "insan" olarak Sinan'ı bize en çok yaklaştıran Tezkiretü'l-Bünyan, onun biyografisi hakkında önemli ip uçları vermektedir. Mimar Sinan ve ortamı; sanatçı yanı ve mühendisliği; muhatapları ile olan ilişkileri ve yapılarını gerçekleştirmekteki insanî ve teknik yaklaşımları hakkında bilgiler veren

Büyükçekmece Köprüsü

TEZKİRETÜ'L-BÜNYAN
SADELEŞTİRİLMİŞ METİN...

SÂÎ MUSTAFA ÇELEBİ

hazırlayan: Suphi Saatçi

Bu kitap usta sanatçı Baş Mimar Abdülmennan oğlu
Sinan (Allah'ın rahmeti ve mağfireti üzerine olsun)'ı anlatan Yapılar Güldestesi'dir

Yedi kat göğün kurucusuna şükürler ve dokuz kat gökyüzünü billûr kubbeyle örten Allah'a sonsuz övgüler olsun ki, O, bu su ve toprak işliğinde, kuralsız ve pergelsiz olarak, bünyesinde can ve yürek olmayan insanoğlunun sarayını biçimlendirip süsledi; kalp camiilerini iyi ahlâkla doldurup şen kıldı.

Mesnevî

Ne güzel ki yaradan ortaya koydu hiç yoktan
Bu dünya sarayını düzenledi bir "ol"dan

Gökyüzünü sütûnsuz durdurdu
Güneş yuvarlığını asılı bıraktı

Kudret eliyle çamuru yoğurdu
Ve insanoğlunu yarattı

Göz vücût sarayına görünüş
Ve kaşlar ona yazı oldu

Nasıl ki Hazret-i Âdem var oldu
Hazret-i Halil İbrahim için de Kâbe yapıldı

Faziletli kişilerin gönül Kâbesini yapana sayısız dua ve sonsuz salavat olsun ki, yaratıcı Allah'ın doğru yolu ile onun yoluna bağlananları ve ölümsüz hayat yolunun yolcuları olan kederli ve güçsüz ümmetinin Sırat-ı Müstakim Köprüsü'nden Cennet bahçesinin sarayına gidenlere, din ışığı Hz. Muhammed kılavuzluk etti.

Manevî Mesnevî

Ne güzel ki Allah katında büyük lütuf yapanlar
Dünyada yaptıklarını ahirete de götürürler

Sırat Köprüsü Allah'ın en şerefli sevgilisinin emri
Her kim ki ondan düşer cehennemdir yeri

Dinin ve dünyanın hocaları seçkin dört dostun (Allah'ın rızası hepsinin üzerine olsun) vasıfları

(Birinci dost, o)[1], hakikat Kâbesinin mihrabı, doğruluk ve temizliği birleştiren yolun kandili, peygamberlerin serdarı Hz. Muhammed'in mağara arkadaşı, din Kâbesinin taşı, dört seçkin dostun en gözdesi, iki cihan Rabbi'nin elçisinin yerine geçen, azim sahiplerinin önderi, eski dost, Hazret-i Ebu Bekir Sıddîk'dır. (Allah ondan razı olsun.)

Nazım

Peygamber'in mağara arkadaşıdır Sıddîk
Onun gam ortağıdır Sıddîk

İkinci dost, adalet ve doğruluk camiinin minberi, temizlik ve doğruluk ehlinin desteği, seçkin Kâ'be'nin direği, hak ile bâtılı halk için ayırdedebilen, adaletli sultan, temiz din duvarının tuğlacısı ve Kayser'in gözünü kör eden Hazret-i Ömer Faruk'dur. (Allah ondan razı olsun.)

Nazım

Gelmemiş dünyaya böyle bir Ömer
Din yolunda vuruşan bir yiğit er

Üçüncü dost, ahlak camiinin güzel mahfili, Allah'ın kelâmını toplayan, şehitler ordusunun başı ve din evinin tavan ufkunun süsü ve bezeği, iki nur[2] sahibi Affan oğlu Hazret-i Osman'dır.

Nazım
Gözünün nurunu dökerek Osman
Oldu erdemiyle Kur'an'ı toplayan

Dördüncü dost, ilim ve irfan şehrinin kapısı, yürek ve sağlam bilgi sahibi, Amru Anter'i öldüren, Hayber Kapısı'nı dağıtan, dinin yüksek temel direği, seçkin imam ve Peygamber'in amcasının oğlu velî olan Ali'dir. (Allah ondan razı olsun.)

Nazım
Ebedî meclisin mum ışığı
O Allah'ın arslanı olan Ali

Hasan ve Hüseyin (Allah onlardan razı olsun)'in vasıfları

Örnek tutulan iki imam, Hazret-i Fatımatü'z-Zehrâ'nın göz nuru, iki dünyanın övüncü ve yüreklerinin semeresi, insanların ve cinlerin sevgilileri, iki masum ve mazlum, seçkin İmam Hasan ve Kerbelâ Çölü'nün şehidi İmam Hüseyin. (Allah'ın rızası hepsinin üzerine olsun.)

Kıt'a
Her baharda çiçekler
Güzelliklerini Hasan'dan alır
Laleler de mazlum Hüseyin'in
Kanlı gömleğini yansıtır

Allah'ın yeryüzündeki gölgesi, kutsanmış ve saygıdeğer padişaha övgü (devleti ebedî ve saltanatı sağlam olsun)

Şiir
Allah'a şükürler ve Peygamber'e övgüden sonra, padişaha dua etmem gerekir

TEZKİRETÜ'L-BÜNYAN
ÖZGÜN METİN...

SÂÎ MUSTAFA ÇELEBİ

aktaran: Suphi Saatçi

(1b) Hâzâ Kitâb-u Tezkiretü'l-Bünyân hasbihâl ân üstad-ı kârdan Ser Mi'marân Sinan bin 'Abdülmennan ('aleyhirrahmete ve'l-gufrân[1])

Hamd ü sipâs ol müessis-i esâs-ı seb'-i tıbaka ve senâ-yi bi-kıyas ol bâni-yi minâ-yı tak-ı sipihr-i nüh revaka ki bu kârhâne-i âb u gilde bi-hencâr ü pergâr halvet-i saray-ı can ü dil olan kasr-ı vücûd-ı âdemi bünyâd idüb nakş-ı nigâr-ı ahlak-ı hasene ile câmi' kalblerin abâd eyledi.

Mesnevî

Zihi sâni' k(i)'idüb zâhir kümûndan
Bu kâhı tarh kıldı kâf-ı nûndan

Direksiz durgurub bu nüh kıbâbı
Mu'allak asdı tob-ı aftâbı

Yed-i kudretle tahmîr etdi lâyı
Vücûd-i âdem'e urdı binâyı

Nazar kasr-ı vücûda manzar oldı
Kitâbe ana ol ebrûlar oldı

Çü kâh-ı cism-i Âdem oldı âbâd
Halilullah'a kıldı Kâ'be bünyâd

Dürûd-i nâ-ma'dud ve salavât-ı nâ-mahdud ol mi'mâr'-ı Kâ'be-i dil-i ahyâra ki hencâr-ı şer'i kavîm-i sani'-i kadîm ile salikân-ı meslek-i râh-ı Hüdâ ve rehrevân-i menâzil-i hayat ü beka olan ümmet-i şikeste bâl u za'ifü'l-hâli kantara-i sırat-ı müstakîmden saray-ı riyâz-ı na'îme salik kılub ol sirac-ı dîni rehnümâ eyledi.

Mesnevî-i ma'nevî

Zihi kemâl-ı kerem sun'-i Hakk te'âlâda
Getürdi ahîrete hep misâl dünyada

(2a) Sırat köprüsü şer'-i habîb-i ekremdir
Şu kimse kim düşe andan yeri cehennemdir

Der vasf-ı ân hâcegân-ı dünya ü din çehâr yâr-ı güzîn rızvânullâhı te'âlâ 'aleyhim ecma'in

(Yâr-ı evvel, ol)[2] mihrâb-ı Kâ'be-i hakikat ve ol kandîl-i bâb-ı tarikat câmi-i sıdk u safâ ve yâr-ı gar-ı server-i enbiyâ hacer-i Kâ'be-i dîn ber-güzîde-i çehâr yâr-ı güzîn kayım makam-ı resûl-i rab-bül'âlemîn imâm-ı hümâm-ı yâr-ı 'atik Hazret-i Ebû Bekr-i Sıddîk (razıyallâhû te'âlâ 'anh).

Nazm

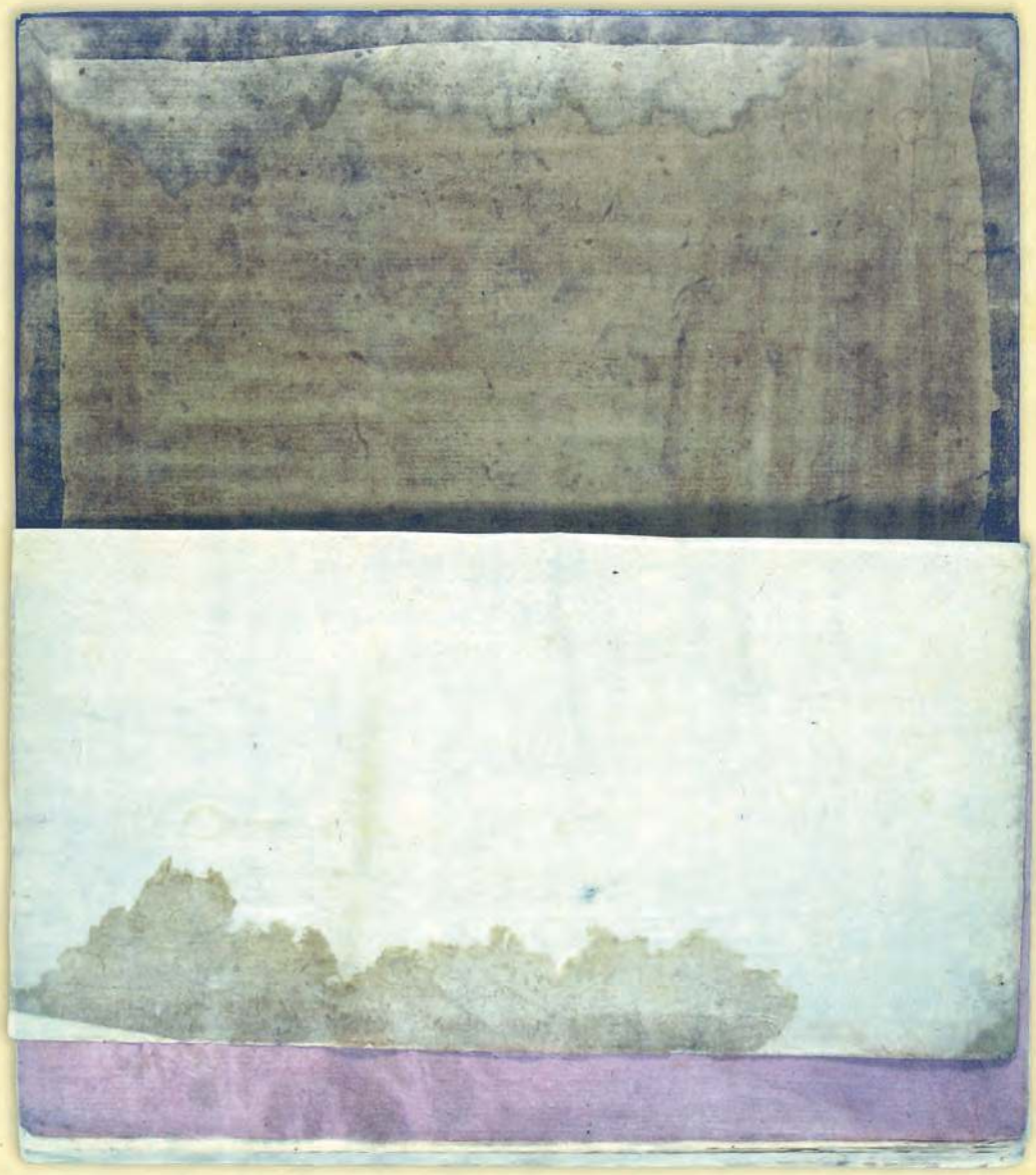
Yâr-ı gar-ı resûldür Sıddîk
Gam güsâr-ı resûldür Sıddîk

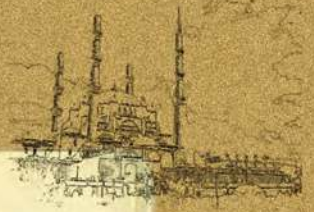
Yâr-ı sâni ol minber-i câmi'-i 'adl ü dâd ve ol zâhir-i ehl-i sıdk u sedâd sütûn-ı hâne-i İslâm güzîn-i enâm faruk-ı hakk u bâtıl sultân-ı 'âdil hıştzen-i divar-ı dîn-i mutahhar ve kûr künende-i dîde-i kayser Hazret-i Ömer Faruk (razıyallâhu te'âlâ 'anh.)

Nazm

'Âleme gelmemişdi misl-i 'Ömer
Reh-i dîn içre bir mücâhid er

Yâr-ı sâlis ol mahfil-i câmi'-i hüsnü ahlak ve ol câmi'-i kelâmü'llahi'l-meliki'l-'allâm ser hayl-i şühedâ afâk-ı sakfhâne-i dîne zîb ü zeyn Hazret-i Osman bin 'Afvân-ı zi'n-nûreyn rızvânüllâhü te'âlâ 'anhüma.

قد وقع الفراغ عن هذه النسخة اللطيفة فی سنة اربع
وار بعین ومائة والف

مصرع جامع شریف سلطان سلیمان خان علیه الرحمة والرضوان

السید و الهادی نبی و مهدی آخر الزمان

بلبل کو با او لو ساعی دیدی کی آچیلدی
پادشاه عالم او لدی کلکی سلطان اولدی

نثر اول صبح پادشاه فلک جناب سلطان سلیم خان کامیاب
کلوب اعیان وارکان اهله طاقات اولدیلر ⁂ کورزوبدیلر
آی مه جمالی او لور هر برزفانک بروصالی ⁂ تاریخ وفات رحمة
جهان انتقال اتدکده بولفظ اکرم ⁂ وبیتی سلطان سلیمان خان اولی شیخ
سلیم عدن وادایله سکا بلنده تبریخ ⁂ بولرسن چونکه فالک وجهان ملکی سلیمان
نثر مرحوم ومغفور له سلطان سلیمان خان علیه الرحمة والغفران
حضرتلرینک وفاتی تاریخی هجرة بنونیک مظفر یوز بیتمش دقت
تاریخنده ایمش وچون عالی که بناسنه تمام وقت واهتمام
اولنوب اتمام ایکن مرحوم ومغفور له وفات بلیوب سلطان
سلیم خان سعادتله تخت وولیته جلوس ایدیلر عسکر اسلامک
اردوی همایونی کفاره جانب سکتواره غزیمت ایلدکلرنده
جسر مذکورک بناسندن کلی صفا ایدوب اتمامنه اقدام
واهتمام ایلدیلر کلدکلرنده جسر نورودن سعادتله عبور میسر
اولوب اول عصرک شعرا سنی تاریخ بومصرعی ویدیلر مصرع
ایلدی کی کامل سلطان سلیمان ⁂ وچون سلطان سلیم اندای بنا جامع
شریف سلطان سلیم خان بن سلطان سلیمان در شهر ادرنه
سعادتله چونکه تخت وولیته قرار ایلدیلر شهر ادرنه نه کلدکلرنده
نظر شریفلری اولمغین بر جامع بناسنه امر همایونلری اولدیکه
روزکارده مثلی ولیه بر فقیر وحی بر رسم جامع عالی ایدیکه
ادرنه ایچنده منظور خلق عالم اولمغه لایقدر درت مناره
قبه تمک ورت جابنده وواقع اولمشدر وهباوجه شرفه نور

واوچر بوللوکی مناره تمک بوللری شبقه شبقه واقع اولمشدر
اول سکیدن بنا اولنان اوچ شرفه لو قلعه کبی غایت قلکدر
اما بونمک مناره سی هم نازک وهم اوچر بوللو اولمق غایت
شکال ولدوغی عقلایه معلومدر وخلق جهان دائره امکاندن
خارج ویدکلری برسی آیا صوفیه قبه سی کبی بیوک قبه
ودولت اسلامیه ده بنا اولنمامشدر ویوکفره فخره تمک معالک
مسلمانده غلبه مزوار در ویرلایدی زعم فاسد ارتجا لفقدان
طور غور مق غایت شکلدر نظیره ممکن اولسه ایدر لردی
ویدکلری بوحقیرک قلبنده عقده اولوب قالمشدی بحمد
جامع بناسنده همت ایدوب بعون الله الملک المنان
ودولت سلطان سلیم خانده اظهار قدرت ایدوب
بوقبه عالینک یاصوفیه قبه سندن التی زراع قدیمین
وورت زراع دوران زیاده ایلدم مثنوی

زمی سلطان عادل شاه دوران ⁂ شه عالم سلیم خان بن سلطان
اورنه شهر نه قلدی نظیر اول ⁂ قوی عالمده بر طاق مقرنس
بوعالی جامعی اول قلدی مبنا ⁂ جهان طور وتجاوله خیر ایده
نزاکت دقت وهم سهم وسنات ⁂ محصل ختم اولدیر انده صنعت
وکر قبه کک اتسنده الحق ⁂ اوقبه اولدی برطوب معلق
ایا صوفیه کبی قبه اصلا ⁂ یاپلز بوبحث ایلدی دینا
بوعالی قبه اندن اولدی اعظم ⁂ فلاتن بلزم والله اعلم

تاریخ جلوس سلطان مراد خان علیه الرحمة والغفران